

MEDIA PLANET | DIGITALA MINNEN

FOTO/ MONTAGE: HENRIK JACOBSON

KOMPLETTERANDE

En stillbildskamera är bra på sin sak och en videokamera kan sitt. På så sätt kompletterar de, men ersätter inte varandra.

Sid 7

TRODDE INTE PÅ IDÉEN

Casper Hedberg är vinnare av årets bild, själv berättar han att han inte trodde på idén. - Bilden var på intet sätt självklar, berättar han.

Sid 15

SÄKERHETEN FÖRST

- I samma bergrum som totalförsvaret lagras våra kunders data, så det är säkert, berättar Dani Duroj. Grundare av Bytek systems AB.

Sid 7

↘ TIPS FRÅN EXPERTISEN SE SID 10

Samsung S630

1.499:-
PRISSÄNKT!
1.299:-

Olympus FE-230

1.999:-

expert

Digitalisera mera!

Möjligheten att spara de goda stunderna i livet har verkligen vuxit exponentiellt. Digitalkameran har gjort att mer, fler och kanske bättre ögonblick sparas till eftervärlden.

När jag började med fotografering, var det

mörkrum eller fotolabb som gällde för att få fram sina bilder. Bilder som återkom som en chock; "sådär såg verkligen inte bilden ut när jag tog den". Allt kändes mycket krångligare för mig som amatörfotograf.

I och med digitalkamerorna fanns helt plötsligt möjligheten att göra en första gallring. Den första digitalkameran som jag köpte var inte särskilt bra. Bilderna blev förvisso bättre, men jag såg möjligheterna och potentialen, snarare än en bra bild. I dag, tiotusentals foton senare är jag glad över den digitala möjligheten. Jag är fortfarande inte på något sätt en proffsig fotograf, men jag kan lättare väga upp det genom att ta mängder med bilder, ta bort det jag totalt misslyckats med och redigera det som jag har kvar. I och med det digitala formatet har jag helt enkelt tagit kontrollen över mitt fotograferande.

På följande sidor en guide från hur du väljer kamera, via inspiration och tips, till hur säkert du kan spara dina bilder.

God läsning, glad sommar och lyckliga digitala minnen till er alla,

Önskar Felix Björklund

INFO: Digitala minnen är en tematidning för den fotointresserade läsaren. Tidningen syftar till att reda ut begreppen och tillvägagångssätten för att skapa bättre bilder.

INNEHÅLL

Bland Zoom, ISO och Pixlar	s.4
Videokameran som komplement	s.7
Bombskydda dina minnen	s.7
Lagring av semesterbilder	s.7
Sommarskola	s.8
Tips från expertisen	s.10
Bekvämt, billigt eller bildkvalité	s.14
Från mörkrumskurs till Årets Bild	s.15

MEDIA PLANET

Mediaplanet är världsledande inom produktion och finansiering av ämnesspecifik information genom tidningar och webb-TV

Stockholm • Oslo • Köpenhamn • Helsingfors • London • Zürich • Madrid • Amsterdam • Berlin • Milano • Dublin För mer information, kontakta Rickard Wilton på 08-545 953 00

DIGITALA MINNEN - EN TITEL FRÅN MEDIAPLANET

Projektledare: Alexandra Bohl, Mediaplanet, 08-545 953 00
Produktionsansvarig: Anna von der Groeben, Mediaplanet
Layout: Anna Staffansson, Mediaplanet **Repro:** Ordbild 08-545 412 90
Tryck: BOLD/DNEX Tryckeriet AB, Stockholm **Text:** Felix Björklund
 För information, kontakta: Willem De Geer, Mediaplanet, 08-545 953 00

Distribueras med Expressen storstockholmsupplagan 2007.
 Synpunkter på våra tidningar: synpunkter@mediaplanet.se

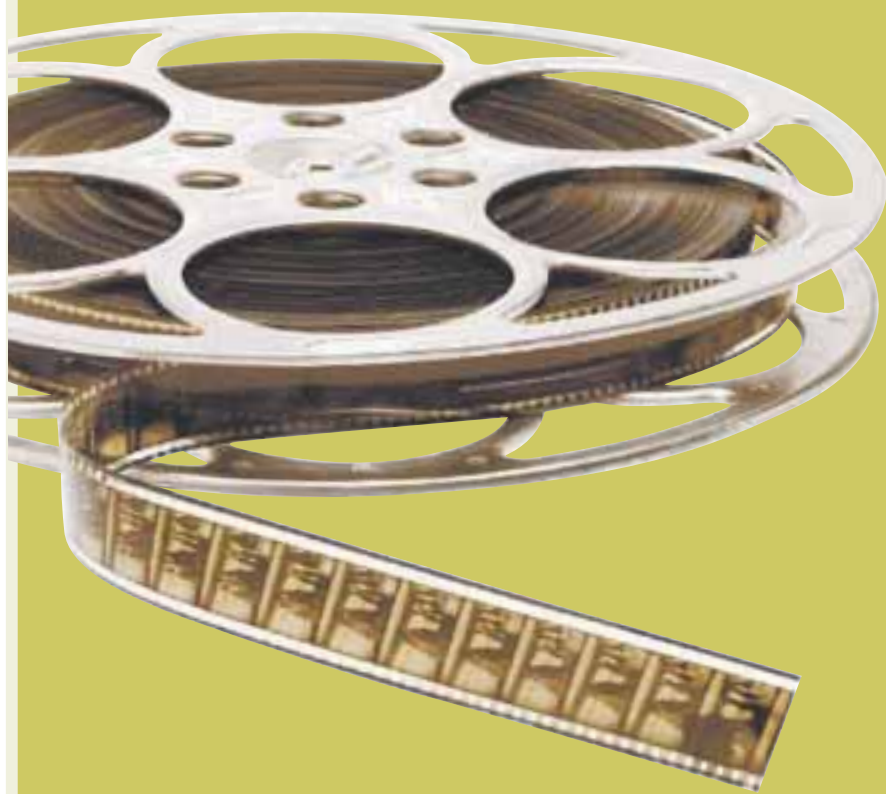

- Stort test av 32-tums platt tv
- Test av fotoskrivare
- Bildskolan – ändra färg
- Nokia N95 – med GPS

Ljud & Bild nr 6/07
I BUTIK NU
www.ljudobild.se

RÄDDA DINA VIDEOBAND!

Vi hjälper dig att kopiera dina filmer till ett modernt media!

Vi hjälper er med era filmer

Vi hjälper dig att kopiera dina filmer mellan valfria format. Vi kopierar bl.a från Hi8, VHS, VHS-C, smalfilm eller DV till DVD. Du får en perfekt kopia som enkelt kan spelas upp på din TV och håller god kvalitet hela livet.

Analoga filmer är som fotografier, de bleknar med åren. Rädda era minnen i tid.

CAMRENT

www.camrent.se

Camrent, Drottninggatan 63 (Varuhuset Pub)
Camrent, Mobilia Shoppingcenter i Malmö

Video till DVD

Smalfilm till DVD

**Ljudkassetter
till CD**

**Lagning av
videoband**

**VILL DU
VETA MER?
RING
08-21 59 00**

Inlämningsställen & återförsäljare

Expert, Farsta Centrum, Farsta

Expert, Gallerian, Stockholm

Expert, Globen Centrum, Stockholm

Fuji Fotocenter, Götgatan 92, Stockholm

Fuji Fotocenter, Sveavägen 39, Stockholm

Audiovideo, Orminge Centrum, Orminge

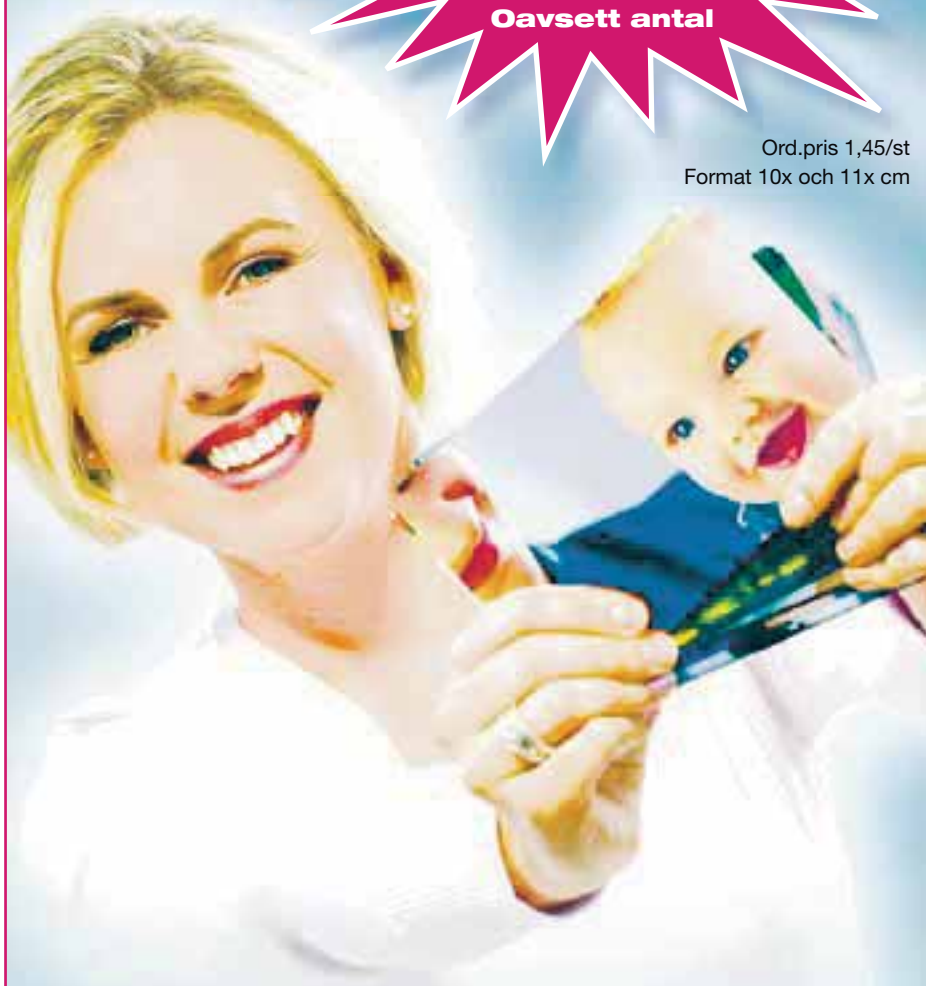
Audiovideo, Gustavsbergs Centrum, Gustavsberg

Framkalla dina digitala bilder

55% rabatt

Just nu...
0,65
/bild
Oavsett antal

Ord pris 1,45/st
Format 10x och 11x cm

Låt inte dina minnen gå förlorade!

Få dina bilder framkallade av ett professionellt fotolabb på världens bästa fotopapper – som är extra tjockt och har en överlägsen livslängd. Beställ på www.postfoto.se

Gå in på www.postfoto.se

- Var med och tävla – du har chansen att vinna fina priser!
- Bli kund hos oss så får du – 15 bilder GRATIS!

Postfoto

Årets bästa fotolabb 2005

Klicka in på www.postfoto.se och beställ dina bilder!

Erbjudandet giltigt t o m 2007-07-31

Bland Zoom, ISO och Pixlar

Vilken kamera krävs för att få till en bra bild, och vad är den stora skillnaden mellan kompakt-, och systemkameror, förutom storleken?

Att komma in i en fotoaffär med en vag föreställning om vad för kamera man är ute efter kan göra kamerainköpet ångestfyllt.

– Det finns flera saker som man bör tänka på som kameraköpare. Först och främst: Megapixel är inget mått på kvalitet, objektivet är bland annat det som begränsar, berättar Magnus Fröderberg, journalist för Fotoguiden.se och Kamera & bild.

Säljargumenten som används både i annonser och i butiker rör ofta megapixel, zoom och ISO-tal. Magnus Fröderberg säger att det inte är det man ska grunda ett kameraköp på.

– Skillnaden mellan sex eller åtta megapixel är inte stor, många pixlar i sig kan göra att kameran inte klarar att fota när det är mörkt. När det gäller zoom är det oftare att vidvinkel är mer användbart, fota många personer snarare än personer på avstånd.

Viktigare är då att kameran har en optisk bildstabilisator och om det är en kompaktkamera ska den ha en där objektivet åker ut ur kameran. När det kommer till valet mellan system-, eller kompaktkamera förklarar Magnus Fröderberg att båda modellerna har fördelar.

– Kompaktkameror ger mycket spontanitet till fotandet, systemkamerorna ger mer kontroll över bilderna. Även om systemkameror kan verka avskräckande har de flesta helautomatlägen, i början behöver man inte använda alla funktioner. Då finns möjligheten att växa med kameran.

I valet av ny eller begagnad kamera höjer Magnus Fröderberg ett varningens finger.

– För det första bör det vara väldigt billigt för att det ska vara lönt. Äldre modeller är ofta mycket långsammare och har mindre skärmar. Det kombinerat med att tillbehör, som nya batterier, är dyra vilket gör att det är riskabelt att köpa begagnat. □

FÖR OCH NACKDELAR

Systemkamera

Fördelar

- Kan fotografera när det är mörkare.
- Kontroll och många justeringsmöjligheter.
- Högre bildkvalité.

Nackdelar

- Dyrt med inköp av nya objektiv som makro (närbild) och tele (långa avstånd)

Kompaktkamera

Fördelar

- Alla har macro.
- Formatet gör att fotograferingen blir mycket spontan.
- Lätthanterliga.

Nackdelar

- Liten sensor gör att det är svårt att få bra bilder på långt håll.
- Ingen optisk sökare kan bli problem när det är mycket mörkt eller ljust.

Liten Ordlista

Pixel – Om man förstorar en digital bild väldigt mycket kan man se att det är små färgade fyrkanter som bygger upp bilden. Dessa fyrkanter kallas pixlar. En pixel är alltså det minsta urskiljbara elementet i en bild. Ordet pixel kommer av engelskans "picture element". I en digital bild bär varje pixel med sig information om dess placering och färg.

Bländare – Objektivet ljusöppning. Storleken på bländaren är nästan alltid variabel, och anges med ett tal. Ett lågt bländartal innebär en stor ljusöppning och ett högt tal en liten ljusöppning.

Zoom – Optisk zoom är den justering av objektivet brännvidd, och därmed hur mycket som kommer med på bilden. Att fotografera med digitalzoom är ett sätt att beskära bilden med televerkan. Det ger inga vinster i skärpa i förhållande till den ursprungliga bilden utan försämrar bildkvaliteten. Det används mycket sällan av fotografer och rekommenderas inte.

Vi bjuder på de 50 första bilderna!

50

bilder gratis!*

**BÄST
I TEST**

"Bästa fotolabbet"

Metro dec 2006

"Testvinnare!"

Digitalfoto för alla
nr 10/2006

Följande
bilder endast

0,95
kr/st

Gå in på www.fujidirekt.se/digitala

"En nöjd kund är en bra kund", är vårt motto. Och nöjda kunder kommer alltid tillbaka...

Bernt Carlsson
Ansvarig Fuji direkt

Ladda upp dina bilder på www.fujidirekt.se/digitala. Du får bilderna direkt hem i brevlådan, superenkelt!

* Porto 29:- tillkommer. Erbjudandet gäller bilder i formatet 11x15, utan vit kant tom 070904 för nyregistrerade kunder och endast en gång per hushåll.

LÄGSTA TOTALPRIS!*

Vi vann Aftonbladets pristest. Bra färgkort till det bästa priset, tack vare att du slipper dolda kostnader hos Fuji direkt. Nu får du chansen att prova – framkalla dina semesterbilder redan idag!

* Pristest i Aftonbladet 29 maj 2007

FUJII *direkt*

Fotoguiden.se

DIN VÄG TILL BÄTTRE BILDER

LÄR DIG ALLT OM FOTO PÅ FOTOGUIDEN.SE

DEN KOMPLETTA SAJTEN FÖR DIG SOM VILL LÄRA DIG
MER OM FOTOGRAFERING OCH BILDBEHANDLING

VILKEN KAMERA SKA JAG KÖPA?

VI HAR KOLL PÅ ALLA KAMEROR OCH
HJÄLPER DIG ATT VÄLJA RÄTT

HUR FÅR JAG BÄTTRE BILDER?

VÅRA EXPERTER LÄR UT ENKLA
OCH AVANCERADE TIPS, HUR DU TAR
BÄTTRE BILDER ELLER BEHANDLAR
DEM I DATORN

VÄLKOMMEN IN!

FOTOGUIDEN.SE

KAMERA & BILD

PROVA SVERIGES LEDANDE FOTOTIDNING

**3 nummer för
59 kronor**

✂ KLIPP UT OCH SKICKA IN IDAG!

Ja tack, självklart vill jag prenumerera på Kamera & Bild. **Jag får 3 nummer för 59 kr.** Därefter får jag Kamera & Bild i en bekväm tillsvidareprenumeration hem i brevlådan. Jag betalar med inbetalningskortet som skickas till mig, och kan när som helst meddela att jag inte önskar fortsätta prenumerationen.

NAMN _____
ADRESS _____
POSTADRESS _____
E-POST _____
TEL NR _____

Frankeras ej!
Magnus
betalar portot.

**KAMERA
& BILD**
c/o Pressdata
Svarspost
204 80 560
110 03 Stockholm

ADF199

MEDIAPROVIDER
INTERNET PUBLISHERS

Låt inte minnena gå förlorade!

Gör äkta fotografiska kopior från dina digitala minnen direkt på webben...
med samma Crimson-kvalité som våra proffsfotografer får – www.crimson.se

Crimson
www.crimson.se

Videokameran som komplement

Varför behövs en videokamera när vanliga kompaktkameror kan filma? Och varför ha en vanlig kamera när videokamerorna kan ta stillbilder?

– Det går inte att jämföra, förklarar Fredrik Högström, "Kameramannen" på Lars Bengtsson ljud och bild. Optiken och processorn är avsedd för olika saker, filma eller att ta stillbilder.

ATT TÄNKA PÅ NÄR DU SKA KÖPA VIDEOKAMERA

Bildbredd

Fler och fler tv-apparater har bred 16:9-skärm. Vill du slippa se dina wide-screen-filmer beskurna med svart remsa under och över bilden se till att din kamera spelar in i breddbilsformat.

Stillbilder

Många videokameror går också att ta stillbilder med när du filmar. Kvaliteten kan aldrig mäta sig med en stillbildskamera.

Mikrofon

Även om det inbyggda ljudet håller acceptabel kvalitet för en familjefotograf dyker det förr eller senare upp en situation där du har nytta av en extern mikrofon. Försäkra dig om att kameran har en sådan ingång.

Sökare

De flesta som filmar använder kamerans bildskärm när de komponerar bilderna. Se ändå till att kameran har en vanlig sökare som behövs när solljuset är starkt eller vid tillfällen när skärmen är störande.

Bilder är ögonblick i livet, men är det tillräckligt när barnens första steg eller ord skall dokumenteras. Stillbilds- och videokameror kompletterar, de ersätter inte varandra.

– Att tänka på när man köper en videokamera är framförallt att försäkra sig om att det är bra optik te.x, Zeiss, Leica borgar för bra kvalitet. Många stirrar sig blinda på att en kamera har 300 gånger zoom, den är digital och det ända den gör är att "förstöra" bilden, säger Fredrik Högström.

Olika lagring

Det finns i dagsläget tre olika typer av kamerasystem för lagring. Digitala videoband (DV-band), DVD och hårddisk (HDD). Fredrik Högström förklarar skillnaderna.

– DV-kameror har funnits länge

och det är en beprövad teknik, denna passar för alla lägen. HD-kameror är mer passande för dem som kanske redan haft en kamera, här finns också möjligheten att göra enklare redigering direkt i kameran. DVD-kameran har fördelen att man direkt ur kameran kan stoppa skivan i spelaren, men annars är det inget Fredrik förordar.

Inspelningstid på ett DV-band är en timme i standardupplösning, en HDD-kamera med 30 gigabyte kan spela in sju timmar. Det spelar kanske inte så stor roll när man är hemma, men Fredrik förklarar att;

– Är man på resa har DV-band fördelen att det bara är att sätta in ett nytt, är hårddisken full, behöver man en dator att ladda över det inspelade för att kunna fortsätta. □

”

Många stirrar sig blinda på att en kamera har 300 gånger zoom, den är digital och det ända den gör är att 'förstöra' bilden.

Bombskydda dina minnen

Visst har man hört att rökning dödar, men uttrycket ställs på sin spets när det gäller datalagrings säkerhet.

– Skulle någon tända en cigarett, släpps argongas ut och kväver allt, berättar Dino Duroj, grundare och VD för Bytek Systems AB.

Irakt med att allt mer blir digitaliserat behövs större lagringsplats. De som ofta har kameran med sig är smärtsamt medvetna om att datorn hemma inte har plats och att CD-skivor är ett dåligt alternativ att säkra minnen på.

– Numera är det inte bara företag som behöver säker lagring. Hårddisk kraschar, datorer blir stulna. Ska det förstöra år av sparade minnen för en familj?

Mycket säkrare än banker

Dino Duroj och Bytek Systems AB har sedan oktober, utan någon reklam fått över 100 000 användare, håller trenden i sig kommer det vara närmare en miljon om ett år.

– Det fler upptäcker är framför allt att det är säkert, banker krypterar i 128 bitar, vi gör det i 2048, det kan ingen hacka. Samtidigt märker fler och fler att deras egna hårddiskar är fulla. Sedan satsar vi otroligt mycket på användarvänlighet, det är nog vårt största konkurrensmedel.

På frågan om säkerhet och om "hemliga berggrum" är en del, svarar Dino Duroj,

– Självklart är det i atombombssäkra berggrum. Steg ett i säkerheten är att det inte finns en adress. Själva berggrummet är skyddat först av kameror och ståldörrar. Efter dessa kommer ett vaktbolag som kräver legitimering. Efter ytterligare några ståndörrar kommer ett annat vaktbolag med nytt krav på legitimation. En speciell sak är att det första vaktbolaget inte har behörighet att komma längre.

Efter ytterligare ståndörrar kommer sedan berggrummet. På stora stålfjädrar mitt i rummet står ett hus, däri finns det ett rum med alla servrar. Slutligen finns det ett speciellt brandskydd som ska se till att det inte kan brinna i berggrummet

– Skulle någon tända en cigarett, släpps argongas ut för att kväva allt. Vi pratar säkerhet, det är inte helt lätt ens för oss att komma in och byta en server, berättar Dino Duroj.

Användarvänlighet och mobilitet

Det som erbjuds kunden, förutom säkerhet är användarvänlighet. Åtkomsten till ett konto är överallt.

– Våra kunder kan komma åt sitt konto varsohelst bara de har tillgång till Internet. Från din mobiltelefon kan du spela din lagrade musik och titta på dina bilder. Lika väl kan du låta andra se dina bilder.

Tanken om att hårddisken är förlagd är stor. Den har inga fördelar i dagens rörliga liv.

– Att ha all sin media på en fysisk plats är opraktiskt. Med lagring över Internet kan man på väg till en fest lägga upp en spellista för musik, på själva festen är det bara att logga in med datorn och spela direkt, berättar Dino Duroj.

Dino Duroj berättar att just lättillgängligheten och användarvänligheten har gjort att de måste övervaka vad som delas ut från konton.

– Vi var tvungna att stänga ner hela vår Iran/Irak del. De delade ut nya biofilmer och annat upphovsrättsskyddat material, då var vi tvungna att gå in och styra. □

Lagring av semesterbilder

En kamerastöd är mer än att bli av med själva kameran, bilder är oersättliga. Därför erbjuder researrangören Ving möjligheten att säkra sina semesterbilder redan under resan.

Att förlora en kamera är tråkigt, men att bli av med minnena en fullmatad kamera innehåller är värre. Kameran går att ersätta men en tvåveckors semester kan generera många bilder, ögonblick som aldrig återkommer. Joakim Eriksson, informationschef på Ving berättar.

– Vi har startat ett samarbete som kompletterar vår verksamhet. Att bilderna lagras på servrar i Sverige gör att ingen yttre påverkan kan förstöra semesterminnena.

Tjänsten som Ving erbjuder är gratis, under resan kan bilder laddas över från kameran.

– Vykort har nästan helt dött ut, släkt och vänner får oftast nöja sig med ett SMS. Nu kan de som reser enkelt skicka digitala fotoalbum istället, säger Joakim Eriksson. □

Sommarskola

Hur tar man den ultimata sommarbilden, och vad gör man när alla bilder från semestern blev felexponerade? Här kommer en liten snabbkurs i hur vanliga fel i första hand undviks och i andra hand redigeras när de väl inträffat.

Digitala foton har gett oss möjligheten att redigera bilder. Visst kan mycket efterredigeras i datorn, men regeln är fortfarande: desto bättre grundmaterial desto bättre resultat. Nedan följer några tankvärdheter vid själva fototillfället.

Röda ögon

Är blixten monterad i eller på kameran är röda ögon ganska ofta ett faktum. De flesta kameror försöker lösa detta genom att förblixta för att pupillen skall stängas, detta fungerar dock inte alltid. Gör så här för att lösa problemet:

Börja med att välja Svampverktyget. Se till att ställa in Tunna ut i menyraden, ställ även Flödet till 100%. Klicka och måla över det röda området (pupillen) flera gånger tills den röda färgen är borta. Försök att inte måla över det som är utanför pupillen.

Välj sedan Efterbelys och ställ in Mellandagrar och Exponering= 75%. Måla över samma område som ovan tills pupillen blivit näst intill svart.

Eventuellt kan du behöva mixtra lite med den vita reflexen i pupillen för att det hela ska se bra ut.

Närhet

Bland de vanligare felen vid fotografering är avståndet till det som fotograferas. Genom att gå närmare utesluts störande och onödiga objekt. Kameror har olika närlägen, kontrollera vad just din kamera har.

Vid redigering är knepet att förstora bilden och sen skära ner bilden.

Djup

För att bilder både på ensliga landskap och brokiga stadsbilder ska bli mer levande, måste de ha något i förgrunden. På så sätt kan bilden upplevas mer tredimensionell.

Ljus

Ljus kan vara fotografens bästa vän, men det kan också ställa till det för den som inte är van. Med mycket ljus, exempelvis under soliga dagar, blir ljuset skarpt och hårt, skuggor likaså. En grundregel är att fotografera med ljuset. Inomhus bör fotografering intill fönster undvikas, detta för att kameran ofta lurats till att exponeras efter utomhusljuset.

Kvantitet

Pressfotografer smattrar iväg bilder, detta för att försäkra sig om att åtminstone en bild blir bra. Var som proffsen och knäpp en hel serie, undvik det trista i att komma hem med en bild där den fotade personen halvblundar. Om motivet rör på sig kan en funktion som sekvenstagnning visa sig oersätlig för att fånga det magiska ögonblicket. De flesta kameror har den funktionen.

Redigering

Om det uppdragas att fotograferna inte var lika bra som den lilla kameraskärmen visade, kan mycket lösas genom redigering. Tänk dock på att ju mer redigeringar som görs i en bild, desto mer förstörs bilden.

FOTO: FELIX BJÖRKLUND

Korrigerig av exponering.

FOTO: FELIX BJÖRKLUND

Fixa exponering

Ibland kan exponeringen när man fotar bli fel, dåligt ljus brukar vara en av de vanligare orsakerna. Ett smidigt sätt att fixa detta är genom: *Kopiera*(duplicera) bilden till ett nytt lager.

Lager – Duplicera.

Ändra blandningsläget till Raster för det nya lagret. Raster gör att bara de ljusa delarna av bilden visas.

Om bilden är för ljus kan samma sak göras men då med blandningsläget *Täcka över*, som bara låter de mörkare delarna av bilden visas.

Skärpa

Lite beroende på kamera och fototeknik, är oskärpa fortfarande vanligt förekommande. Det finns otaliga sätt att justera detta. Lättast är dock att använda filtret *Oskarp mask*. Tänk på att göra andra justeringar innan filtret används.

Välj filter – *Skärpa* – *Oskarp mask*
I filtret finns det tre reglage som styr skärpan, mängd, radie och tröskelvärde.

Mängd bestämmer hur mycket skärpa bilden skall få, det är egentligen kontrasten mellan ljus och mörker som förstärks.

Radie bestämmer hur stort område mellan ljus och mörker som påverkas.

Tröskelvärde bestämmer hur stor skillnaden mellan ljus och mörker måste vara för att påverkas, ju lägre värde desto fler områden påverkas. □

Korrigerig av röda ögon.

BLÄCK

till din skrivare

Javisst, som ny kund kan du beställa en bläckpatron för en krona till de flesta Epson och Canon skrivare. Till HP och Lexmark skrivare erbjuder vi ett paket fotopapper(20 ark) för en krona. Inget abonnemang och inga krav på framtida köp!

* Exp. avgift om 49:- tillkommer.

1 GB SD minneskort

Skaffa ett SD (Secure Digital) minneskort, 1 GB, att använda i t.ex. digital-kameran. Spara filer, foton och filmer på ett minneskort med hög lagringskapacitet och krypteringsmöjligheter.

Du vet väl att du även hittar kortläsare som klarar 35 olika typer av minneskort på www.inkClub.com.

Beställ idag på www.inkClub.com

Låga priser, snabba leveranser och hög kvalitet har gett oss över två miljoner nöjda kunder i 14 länder. inkClub är ett registrerat varumärke. Andra varumärken som nämns tillhör respektive varumärkes ägare.

Lägsta totalpris! Välkommen till Fuji direkt

Vi vann Aftonbladets pristest. Bra färgkort till det bästa priset, tack vare att du slipper dolda kostnader hos oss. Nu får du chansen att prova framkalla dina semesterbilder redan idag! Ladda upp dina bilder på

www.fujidirekt.se/digitala

Du får bilderna direkt hem i brevlådan, superenkelt!

Ljud & Bild är tidningen för dig som vill veta mer

Där hittar du inte bara den senaste tekniken och tester av de intressantaste kamerorna. I bildskolan lär du dig även proffsens bästa tips om bildredigering och bildhantering. Men Ljud & Bild är så mycket mer. I tidningen hittar du även de bästa tipsen och testerna som visar hur du gör för att lagra dina bilder på bästa sätt, och hur du gör för att kunna visa bilderna på allt från högupplösta tv-apparater till mobiltelefoner.

Vill du bara hitta den billigaste kameran finns det andra tidningar som passar bättre. Men om du är fotointresserad och gillar tekniska och elektroniska prylar är Ljud & Bild tidningen för dig.

Läs mer på www.ljudobild.se

you are
what you
shoot

SONY

Cyber-shot T100 med 8.1 Megapixel, Face Detection teknik, High Definition-anlutning och 5x optisk zoom www.sony.se

like.no.other™

Cyber-shot

Sony Cyber-shot och kamerorna är registrerade varumärken som tillhör Sony Corporation, Japan.

Gör din egen fotobok - direkt på nätet

Samla dina bästa bilder och historier i en riktig bok! En garanterad succé som finns kvar i generationer. Läs mer och prova på nätet. Du kan vara klar med din första bok redan ikväll. Svårare än så är det inte.

**Bevara familjens
viktiga minnen nu!**

50:-

PROVA-PÅ-RABATT

Ange kod "Expressen" vid beställning. Gäller t.o.m 31 juli 2007.

Gå in på www.gordinegenbok.se och prova

Gör Din Egen Bok

Tips från expertisen

Är kameran det som gör fotografen? Varför får jag inte till mina bilder? Och hur skall jag göra för att förbättra mina bilder? Nedan berättar tre fotografer om sina erfarenheter.

”

Undvik att zooma för mycket, har din kamera en digital zoom, hoppa över den.

Viktor Rising
28 år
Frilansfotograf

Bakgrund: Det hela började som ett nedärvt intresse från sin far, efter att ha gått några år som assistent startade Viktor Rising upp sin egen verksamhet.
– Jag började som assistent 1999 och har arbetat som frilans sedan 2003.
Att fotografering inte är lätt alla gånger håller Viktor Rising med om. Kunder som inte har bestämt sig för vad de vill ha för fotografi tillhör de svårare.
– Att bara få riktlinjen ”Plåta på bara, det är väl bara att ta några bilder” eller liknande gör att man måste vara kreativ med det man har.

Vad gör en bild bra?

– Snygga miljöer gör det lättare för vilken fotograf som helst. Ljuset är självklart jätteviktigt, visst kan ljuset justeras i redigering, men man sparar mycket tid på att göra det rätt från början. Den bild jag är mest nöjd med just nu är verkligen en häftig miljö. Det var ett stort och elakt elkraftverk som stod och sprutade ut svart rök, detta mitt i djungeln på Kuba.

Tips från Viktor

– Alldeles för många står för långt från vad de vill fota, gå närmare. Att sedan placera något i förgrunden gör att något händer i bilden.

Viktor Rising.

FOTO: FELIX BJÖRKLUND

Ellinor Hall
27 år
Frilansfotograf/Reklamfotograf

Bakgrund: Redan som litet barn sa Ellinor Hall att hon skulle bli fotograf, alltsedan hon lånat en kamera av sin pappa.
– Jag har försökt vid flertalet gånger att inte bli fotograf, men jag har alltid halkat tillbaka och nu ångrar jag det inte.

Vad gör den ovane för fel?

– Det är så otroligt vanligt att inte ha koll på sin utrustning, inte veta vilka alternativ som finns i kameran. Till och med kompaktkameror har funktioner som få vet om. Bildmässigt är det klassiskt att kompositionen i bilden inte är genomtänkt.

Är kameran viktig?

– Kameran är inte det viktigaste, då anser jag att det är bättre att kunna det man har istället.

Exempelvis modifierade jag min kamera till att bli som en

Ellinor Hall.

FOTO: FELIX BJÖRKLUND

hållkamera när jag tog lifestylebilder åt ett företag. Lite tejp och filter ordnade en ny och skön känsla som kunden var otroligt nöjd med. Där var inte kameran viktigast.

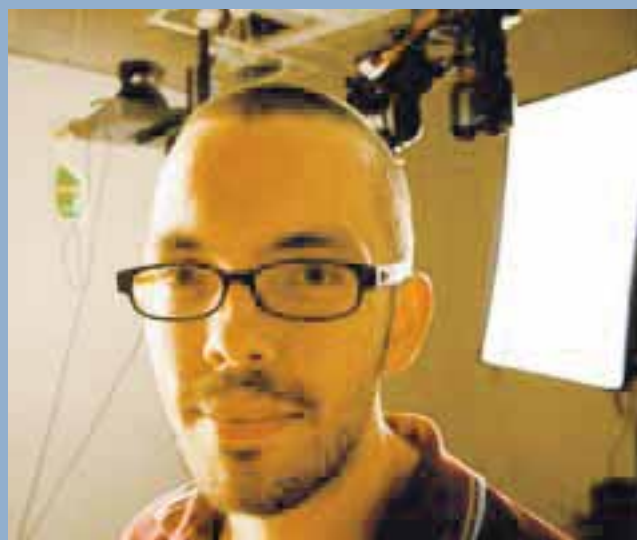
Tips från Ellinor

– Absolut att gå närmare det som skall fotograferas. Våga be folk som skall fotas att ställa upp, på så sätt undviker man både att få med nackar och rörelse i bilden.

– Undvik att zooma in för mycket, har din kamera en digital zoom, hoppa över den, eftersom det verkligen är något som förstör bilden.

– Tänk på kompositionen, bilden ska vara en helhet.

– Om man vill fota stilleben kan jag ge råden att röra sig runt det som ska fotas, det som först verkar vara den ”bästa” vinkeln kanske visar sig vara det motsatta. Böj på knäna.

David Hamp.

FOTO: FELIX BJÖRKLUND

David Hamp
28 år
Frilansfotograf/Reklam

Bakgrund: Såg först fotografering som hobby, började sedan av en händelse som fotograferande assistent.

Svårigheten med foto

– Kreativitet är alltid en utmaning, att komma på idéer som inte är helt passé. Jag betraktar fotografering som vilket hantverk som helst, men ljussättning skapar snarare huvudbry än mer fotohandhåvanden.

Vad gör den ovane för fel?

– Jag skulle säga att ovana, har med tekniken och hantverket att göra. Sen skulle jag också säga att amatörfotografer ofta är för bekväma, ska man fota ett barn – gå ner på knä!

Tips från David

– Börja med att stänga av autoblixten, i åtta fall av tio förstör den mer än vad den hjälper. Skall du använda blytt lägg ner pengar på en extern och lär dig hur den fungerar.

– Radera inte bilder på plats utan låt de ligga och återkom till dem senare. När man inte befinner sig i situationen kan man vara

mer objektiv i sin bedömning av bilden.

– Låt någon annan kritiskt granska dina bilder. Det sammanfaller med att om man inte är disciplinerad blir man bekväm och att andra har ett annat perspektiv.

Spelar kameran någon roll?

– Inte direkt, jag brukar säga att en bra kamera är den som blir använd. Är kameran för stor och klumpig kan det bli så att man inte orkar ha med den. Samtidigt säger jag att om man har någon som helst ambitioner ska man skaffa sig en systemkamera att växa med.

OFFICIAL SPONSOR

R E N S N A B B H E T

Ren snabbhet och prisbelönt prestanda: Ducati på racingbanan och SanDisk®-minne i din kamera. SanDisk Extreme® III, med en sekventiell läs- och skrivhastighet på upp till 20 MB per sekund* (133X) som blixtnabbt fångar action och erbjuder maximal prestanda för varje arbetsuppgift. Hårda tester på fältet garanterar att dina bilder är trygga.

SanDisk Extreme III. Används av ledande fotografer över hela världen. Från det ledande minneskortföretaget i världen.

SanDisk Extreme® III

20 MB/sek*

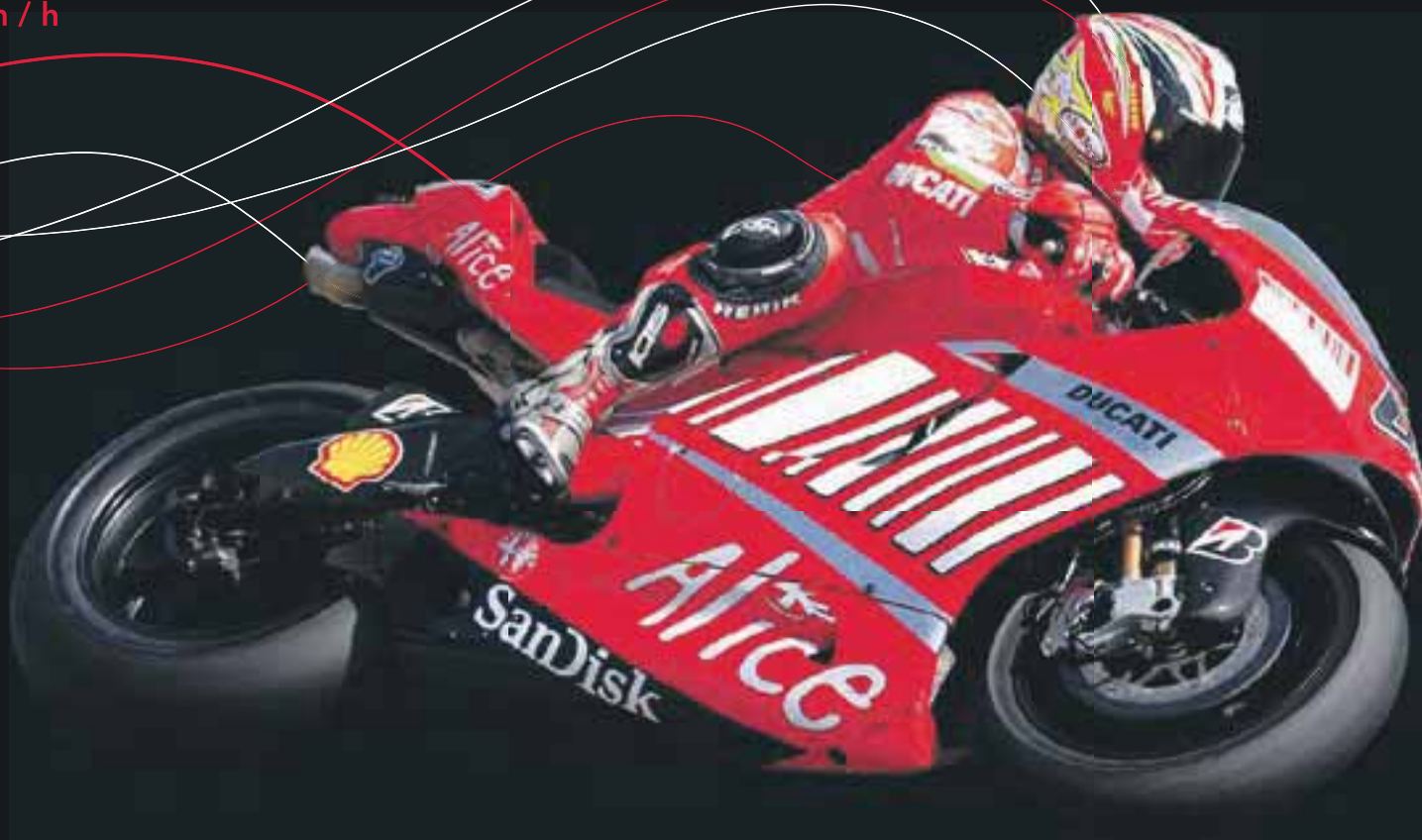

20 MB/sek*

18 MB/sek*

> 340 km/h

SanDisk®

WWW.SANDISK.COM

SanDisk, SanDisk's logotype, SanDisk Extreme och CompactFlash är varumärken för SanDisk Corporation, registrerade i USA och andra länder. ESP Technology-logotypen är ett varumärke för SanDisk Corporation. SD och SD-logotypen är skyddade varumärken. Memory Stick PRO Duo och MagicGate är varumärken för Sony Corporation. Andra varumärken som nämns i texten används i identifikationssyfte och kan vara skyddade av sina respektive ägare. © 2007 SanDisk Corporation. Alla rättigheter reserverade. * Baserat på interna tester hos SanDisk. SanDisk Extreme III CompactFlash- och SD-kort har en sekventiell läs-/skrivhastighet på 20 MB/sek (133X). SanDisk Extreme III Memory Stick PRO Duo-kort har en sekventiell läs-/skrivhastighet på 18 MB/sek (120X). 1 megabyte (MB) = 1 miljon byte; 1 gigabyte (GB) = 1 miljard byte. Prestandan kan vara lägre beroende på apparaten som minnet används till.

EXPERT PÅ DIGITALFOTO!

DET FINNS
INGEN DÅLIG
BILD, BARA
DÅLIGT VÄDER

NYHET!

7 MEGA-
PIKSEL 3x OPTISK
ZOOM BILD-
STABILISATOR

Nikon Coolpix S500

Klar att använda på 0,8 sek, alla funktioner svarar direkt och slutaren utlöses på mindre än 0,005 sekunder.

2.999:-

7 MEGA-
PIKSEL 3x OPTISK
ZOOM 25" LCD

Olympus MY-725

Kameran passar utmärkt för dig som behöver en tålig kamera för tuffare aktiviteter. Klarar 5 meters vattendjup, perfekt till bl.a. babysim. Klarar fall från 1,5 meter. Förstörs ej om den tappas i sanden.

3.300:-
PRISSÄNKT!
2.999:-

VATTEN
& STÖT-
TÅLIG!

7 MEGA-
PIKSEL 10x OPTISK
ZOOM 3" LCD

Panasonic DMC-TZ3

Den perfekta resekamraten med en mängd motivprogram. LEICA optik med optisk bildstabilisering. Snabb autofokus med långzoom.

4.400:-
PRISSÄNKT!
3.999:-

VIDVINKEL
OCH LÅNG-
ZOOM

1.000:-
RABATT
PÅ RESA!
(MER INFO
I BUTIK)

TRÅDLÖS
ÖVERFÖRING
FRÅN
DATORN!

NYHET!

2.799:-

10" KORT-
LÄSARE WiFi

Kodak 10" EX1011 digital fotoram

Varför bara visa en enda bild när man kan visa alla? I denna 10" ram kan du visa bilder och filmklipp via trådlös överföring från din dator. Lägg till musik och spela upp samtidigt som bilderna växlar. Skapa egna bildspel och sköt allt via medföljande fjärrkontroll. Inbyggda högtalare.

DET NYA
SÄTTET ATT
VISA DINA
BILDER!

NYHET!

1.799:-

8" KORT-
LÄSARE 128
MB

Kodak 8" SV811 digital fotoram

Visa dina bilder eller filmklipp på ett iögonfallande sätt. Denna 8" ram har inbyggt minne på 128 MB. Lägg till musik och spela upp samtidigt som bilderna växlar. Skapa dina egna bildspel och sköt allt via den medföljande fjärrkontrollen. Inbyggda högtalare.

expert

EN BILD SÄGER MER ÄN TUSEN ORD

KÖP TILL

2.499,-

Nikon optik 55-200/4-5,6DX IF-ED VR
Telezoom med inbyggd bildstabilisering.

**1.000,-
RABATT**

PÅ NIKON 55-200/4-5,6DX IF-ED VR VID KÖP AV VALFRI NIKON SYSTEMKAMERA!
ORD. PRIS 3.499,-

KÖP NU!
BETALA I
OKT
2007

10 MEGA-
RESEL
25" LCD
SEKVENSTAGNING

Nikon D80 + 18-55 mm
D80 har en snabb och exakt högupplöst bildprocess med nya funktioner och en bildkvalitet som tidigare bara hittats i dyra, professionella kameror. D80 har arvt det avancerade 11-punkters autofokussystemet och exponeringsmätaren från Nikons prisbelönta digitala systemkameror, D200 och D2Xs. Topptestad!

9 999,-

PRISSÄNKT!
8.999,-

Nr 11 2006

Nr 11 2006

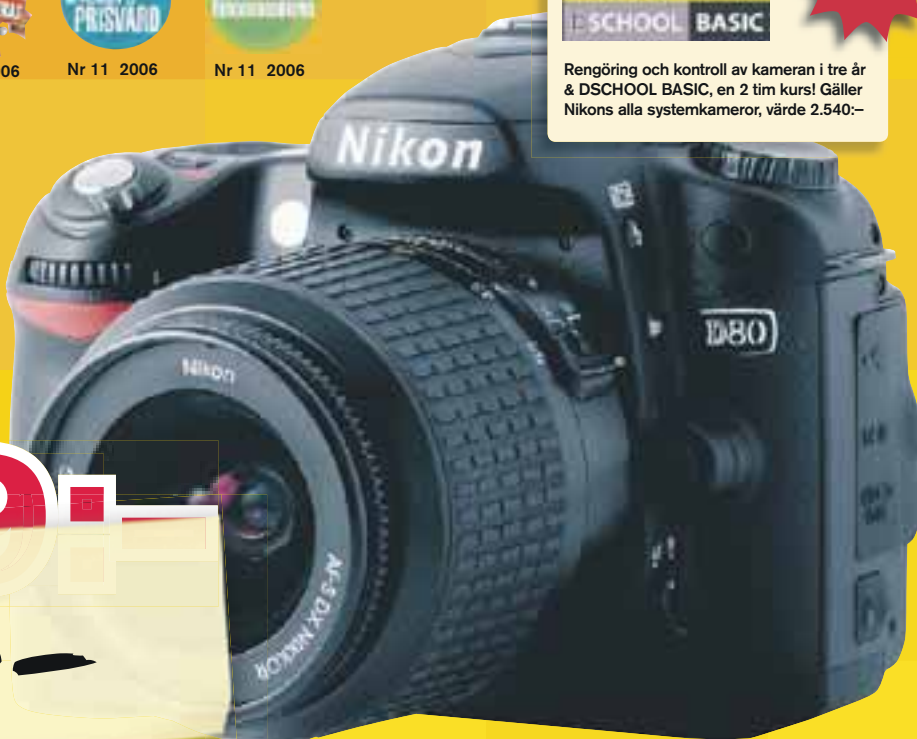

Nr 11 2006

Nikon
DSCHOOL BASIC

Rengöring och kontroll av kameran i tre år & DSCHOOL BASIC, en 2 tim kurs! Gäller Nikons alla systemkameror, värde 2.540,-

PÅ
KÖPET!

EN BRA
BILD REDER
SIG SJÄLV

25 BILDER PÅ KÖPET!

HOS EXPERT FÅR DU FRAMKALLNING AV 25 BILDER NÄR DU KÖPER EN DIGITALKAMERA ELLER KAMERAMOBIL!

6 999,-

PRISSÄNKT!
5.499,-

6 MEGA-
RESEL
25" LCD
SVENSK
MENY

Nikon D40 + 18-55 II
Kameran med en unik hjälpfunktion som gör en ren amatörfotograf till semiproffs. Kameran kan t ex föreslå att blixt bör användas eller visa hur en förändring av vitbalans eller exponeringskompensation påverkar bilden.

PÅ
KÖPET!

Nikon
DSCHOOL BASIC
Rengöring och kontroll av kameran i tre år & DSCHOOL BASIC, en 2 tim kurs! Gäller Nikons alla systemkameror, värde 2.540,-

+

PÅ KÖPET!
**BLIXT
SB400**
VÄRDE 1.499,-

KAMEROR
REKOMMENDERADE

Nr 1 2007

REKOMMENDERADE

Nr 11 2006

DV

3 100,-
PRISSÄNKT!
2.999,-

20x OPTISK
ZOOM
CARL
ZEISS
OPTIK
BILD-
STABILISATOR

Sony DCR-HC27
Perfekta nybörjarkameran. 6 program för automatisk exponering. Inspelning på DV-band. Uppspelningstid upp till 14 timmar (med extrabatteri).

ENKELT!
SPELA IN
DIREKT PÅ
DVD-SKIVA!

DVD

4 299,-
PRISSÄNKT!
3.999,-

40x OPTISK
ZOOM
25" LCD
BILD-
STABILISATOR

Sony DCR-DVD106
DVD-kamera med kompakt design, kraftfull 40x optisk zoom och bildstabilisator. 2,5" LCD skärm med pekfunktion.

expert

Erbjudanden gäller t.o.m. 1 juli eller så länge lagret räcker. Vi reserverar oss för ev. tryckfel eller prisändringar. Gäller både Expert och Expert Stormarknad (f.d. Power)

EN BILD SÄGER MER ÄN TUSEN ORD

Bekvämt, billigt eller bildkvalité

Hemkommen från semestern, dags att visa upp bilder för vänner på hur fantastiskt allt var. Fortfarande är fotoalbum och pappersfoton vanligt, men vad håller fotona för kvalité. Är det värt att stövla ned till fotoaffären eller kan man göra det lika bra hemma?

I dagsläget finns det tre alternativ till att få ut sina bilder på papper. Hemma, i fotobutik eller genom beställning över Internet. Carl Sjögren produktspécialist bläckstråleskrivare på HP förklarar.

– I dagsläget kostar en bra skrivare för hemmet mellan 500 och 2 500 SEK, då är det förutom kvalité även mycket extrafunktioner. Men man måste absolut tänka efter vad det är man behöver. Den billigaste skrivaren kanske inte är billigast i längden då enklare skrivare oftast inte är gjorda för stora utskriftsjobb.

Fördelen med att skriva ut hemma, är att det går snabbt att skriva ut och att det är enkelt.

En annan fördel är att bläcket har en otroligt lång hållbarhet.

– Generellt kan det sägas att bläck har två till tre gånger längre hållbarhet än belysnings-tekniken som används på fotolabb, säger Carl Sjögren.

Det andra alternativet är belysning, en teknik som har följt med från det analoga systemet. Charbel Youssef på Södermalms Foto berättar.

– Belysning ger ett mycket större djup i bilder än vad bläck kan återge. Belysningen görs mellan tre till nio gånger och påminner om hederlig mörkrumsteknik. När det gäller bildkvalité är belysning överlägset, men bläck börjar bli allt bättre.

Den tredje metoden är att beställa över Internet. Det viktigaste då är att kontrollera hur de framkallar/skriver ut dina foton, inte att stirra blint på priset. □

” När det gäller bildkvalité är belysning överlägset, men bläck börjar bli allt bättre.

VAR ÄR DET MEST PRISVÄRT ATT SKRIVA UT?

Hemma

Kopplar kameran direkt till skrivaren eller via dator. Kostnad: Från 2,66 SEK/bild (10x15 cm), en fotoskrivare kostar mellan 500 – 2 500 SEK.

Kvalité: Hemmautskriften håller upp till 100 år beroende på vilket bläck/papper som används, än så länge är dock bildkvalitén lägre än från ett fotolabb.

Fotoateljé

Tar med minneskort eller cd med bilder till affären – hämtar bilderna två till fem dagar senare.

Kostnad: Från 1,75 SEK/bild (10x15 cm)

Kvalité: Fotoateljéer/butiker/labbar använder oftast belysningsteknik där bildkvalitén är mycket högre, dock är hållbarheten kortare än på bläckutskriften (30 – 60 år).

Internet

Laddar upp bilder – bilderna kommer med posten två till tre dagar senare.

Kostnad: Från 0,80 SEK/bild (10x15) då ingår oftast inte frakt.

Kvalité: Mycket varierande, bestäm dig för vilken bildkvalité och hållbarhet du vill ha.

**Digital
trygghet
för dig,
din dator
och mobil.**

**Vi bjuder på
3 månader!**

storegate.se
automatisk backup via nätet
från 19:-/mån

Årets bild, tagen av Casper Hedberg.

Casper om Årets Bild

– Det är en ren nyhetsbild där uppdraget var väldigt styrt. Jag tycker om bilden men den var på intet sätt självklar. Innan jag tog den trodde jag aldrig på idén. Bilden på Hagamannen väcker mycket olika känslor hos folk vilket är bra. Bilden beskriver mycket, inte bara att han är utpekad och hatad, utan även känslan av att han är ensam.

Juryns motivering till årets bild "Med snudd på övertydlighet utpekades den skyldige i en av de mest uppmärksammade brottsutredningarna i modern tid. Fotografen visar kreativitet genom att skapa förutsättningarna för att ta bilden, men också stort bildsinne. Kontroversiell arbetsmetod, briljant resultat."

Årets bild

Sveriges största och äldsta bildkulturevenemang. Tävligen har funnits i 65 år och hölls första gången 1942. Det finns 14 olika kategorier för bilder och det mest åtråvärda priset "Årets bild" väljs från alla in-skickade bidrag i alla klasser.

Syftet med tävlingen är att stärka den journalistiska bilden i Sverige, samt stärka den professionella bilden av pressfotografen. Svensk pressfotografi är i dag bland världens bästa.

Årets bild kommer att vara utställd på Konsert-huset tiden 14 juli till 25 augusti.

Från mörkrumskurs till Årets Bild

Att kombinera nytta med nöje brukar avrådas, men för fotografen Casper Hedberg är det grunden för jobbet. Inställningen gjorde att Casper vann årets bild och årets nyhetsbild.

– Om jag inte hade foto som yrke, hade det varit en alldeles för tidskrävande hobby, förklarar han.

Casper Hedberg är 23-åringen som några månader efter sin fotoutbildning blir belönad med pris för årets bild och årets nyhetsbild. En bedrift som visar att "gammal är äldst" inte spelar någon roll. Intresse, nyfikenhet och kreativitet är minst lika viktigt som erfarenhet inom fotografering. Casper berättar att så länge han kan minnas har intresset för fotografering funnits.

– Det var jag som fotograferade familjens semestrar och högtider. Intresset för bilder kom tidigt. Även om intresset med tiden har ändrats så har jag alltid tyckt att det är en häftig process att frysa situationer i vardagen.

Efter mörkrum kommer upplysning

De första stegen in i fotografin tog Casper vid 14 års ålder, där fotograferandet byggdes på med kunskap om hur en bild blir till.

– Efter att ha gått en mörkrumskurs på högstadiet växte en större förståelse för bilden fram, först då började jag bli berörd och i förläng-

ningen intressera mig för andras bilder, efter det var jag helt fast.

Efter grundskola och gymnasium valde Casper att gå en treårig bildjournalistikutbildning i Sundsvall. Han berättar att det var givande att samtidigt arbeta som frilandsfotograf.

– Det är bara ett år sedan som jag slutade på skolan, men i och med att jag jobbade parallellt, känns tiden mycket längre.

Att se det andra inte ser

Livet som fotograf är inte alltid att få fotografera det man vill, jobbet har två sidor. Casper ser det dock som utvecklande, även om det bildmässigt inte är särskilt spännande att fotografera presskonferenser.

– Dels kan det vara otroligt tråkigt att sitta med på en presskonferens när något företag presenterar något. Men man kan också se det som att man kommer in i ett sammanhang som man aldrig skulle ha fått sett om det inte var så att jag hade en kamera runt halsen. Detsamma gäller när jag dokumentärfotograferar, ställen som man kanske

bara skulle se som turist hamnar i andra sammanhang, berättar han.

Casper har själv alltid fotograferat och just nöjet och lusten i fotograferandet kommer av nyfikenhet, han förklarar det som en av grunderna i fotografering.

– Nyfikenhet är en nyckel. Enklare är det att vara nyfiken på något man kan bra. Folk man känner blir ofta bra foton, detta är något som gör att amatörfotografer ofta har en styrka där.

Ganska snart insåg Casper att det var det dokumentära som låg honom närmast om hjärtat. Dokumentärt är det inte en självklarhet hur en bild skall tas för att betraktaren skall förstå innebörden.

– Det är alltid en utmaning att stå ut, samtidigt som förmedlingen av känsla aldrig får förloras. Det är svårt samtidigt som det är otroligt givande, berättar han.

I dagsläget är Casper knuten till Kontinent, en bildbyrå med dokumentär inriktning.

På frågan om vilken bild han är mest nöjd med svarar Casper att han har en tendens att tycka att det han

gjorde senast är det som han tycker mest om, perspektiv kommer först en tid efter.

– I april var jag runt i Västsahara, Algeriet och Marocko för att belysa konflikten dem emellan som har funnits i 32 år. De bilderna är jag otroligt nöjd med. Där tycker jag att jag lyckats förmedla känslan, konflikten och hur en konflikt påverkar. □

TRE TIPS FRÅN CASPER

- 1. Nyfikenhet.** Som amatör är det lättast att vara nyfiken på sin direkta närhet, eller något som man kan bra.
- 2. Ha kul.** Ett fotografi blir bäst om fotografen har roligt.
- 3. Tänk mindre på tekniken,** det är lätt att bli styrd av bländare och slutartid. Visst är det bra att kunna tekniken, men strunta i den och använd hellre automatik om du känner dig osäker.

”

Om jag inte hade foto som yrke, hade det varit en alldeles för tidskrävande hobby.

PERSONPORTRÄTT CASPER HEDBERG

FOTO: JOHAN BÄVMAN

Namn: Casper Hedberg

Ålder: 23år

Född: Blentarp, Skåne

Bor: Stockholm

Yrke: Frilansfotograf i dagspress och dokumentärt.

Utbildning: Treårig Bildjournalistik vid Mittuniversitetet i Sundsvall.

Aktuell med: Vinnare av årets bild och årets nyhetsbild.

EXPERT PÅ DIGITALFOTO!

12 MEGA-PIXEL 3x OPTISK ZOOM 2.8" LCD

Casio EX-Z1200 Exilim

Kompaktkamera med dubbel bildstabilisering hjälper dig att ta skarpa bilder även i svaga ljusförhållanden. För att alla bilder automatiskt ska bli lyckade har den supertunna kameran dessutom 34 foto- och 10 film-förinställningar.

FACE DETECTION

Vare sig du är på semester, på fest eller rör dig i familjekretsar – människor hör till de mest omtäckta motiven. Då är det tråkigt om ansiktena blir suddiga. Den praktiska Face Detection-funktionen känner igen ansikten och räknar automatiskt ut bästa möjliga skärpeinställning.

3.499:-

EN BRA BILD REDEK SIG SJÄLV

10 MEGA-PIXEL 3x OPTISK ZOOM LÅNG BATTERITID

Casio EX-Z1050 Exilim

Enkel kamera med metallhus som ger dig riktigt bra bilder varje gång. Anpassa dina bilder direkt i kameran för att kunna visa dessa på din dator eller TV. Hög upplösning på hela 10 megapixel gör att du kan beskära eller förstora de bästa bilderna. Köp till undervattenshus för 1.499:-

2 000.-

PRISSÄNKT!

2.499:-

expert

